

BETÆNKNING

afgivet af udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at afsætte midler på finansloven således der kan gives tilskud til 5 ekstra stipendiater til forskeruddannelser samt at Grønland får sit eget uafhængige forskningsråd.

Afgivet til beslutningsforslagets 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen bestået af:

Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit

Andreas Uldum, Demokraterne

Malik Berthelsen, Siumut

Naja Petersen, Atassut

Jens Immanuelson, suppleant for Malik Berthelsen, Siumut

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har efter 1. behandlingen under EM09 den 6. november 2009 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold

Forslagsstiller ønsker, at der på der på finansloven afsættes økonomiske midler til 5 ekstra ph.d. stipendiater for at støtte udviklingen af grønlandsk producerede forskere. I forlængelse heraf ønsker forslagsstilleren, at Grønland etablerer sit eget uafhængige forskningsråd for at sikre et hjemmehørende forskningsmiljø.

2. Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstiller har ikke angivet, hvorledes forslaget søges finansieret.

Naalakkersuisut har i sit svarnotat omløst, at det koster omkring 3 millioner kroner for en enkelt treårig ph.d. stipendium. Tages der udgangspunkt i denne oplysning betyder det, at 5 ekstra stipendiatere vil kræve en finansiering på 5 millioner årligt, dvs. i alt 15 millioner kroner over tre år for at uddanne fem forskere.

For så vidt angår omkostningerne ved et uafhængigt forskningsråd ser udvalget sig ikke i stand til at vurdere dette. Omkostningerne må dog formodes at være væsentlig lavere set i lyset af, at forskningsrådet vil have karakter af at være en administrativ enhed, der skal koordinere ansøgningerne. Dertil må formodes også at komme omkostninger til vederlag til forskningsrådets medlemmer.

3. Forslagets modtagelse ved 1. behandling i Inatsisartut

Naalakkersuisut indstillede forslaget til forkastelse, da Naalakkersuisut allerede har igangsat initiativer til at virkeliggøre indholdet i forslaget.

Naalakkersuisut oplyste, at Naalakkersuisut i forbindelse med en kommende forskningspolitisk redegørelse forventer:

”..., at etablering af et forskningsråd i Grønland vil blive anbefalet. Derudover vil der i den forskningspolitiske redegørelse blive vurderet om der er behov for flere ph.d. stipendier, hvor mange studerende, der realistisk kan tiltrækkes samt hvad nytteværdien er i at investere i forskeruddannelse. Det er planen, at redegørelsen vil blive fremlagt på Inatsisartut's efterårssamling 2010, og indstillingerne i denne vil således kunne indgå i prioriteringen i forbindelse med arbejdet med forslag til Finanslov 2011 og frem. Redegørelsen vil blive udarbejdet i samråd med de grønlandske forskningsinstitutioner”.

Inuit Ataqatigiit støttede forslaget og bemærkede, at Naalakkersuisut allerede har iværksat tiltag, som harmonerer med forslaget.

Siumut tog Naalakkersuisuts svarnotat til efterretning og udtrykte sin glæde over, at Naalakkersuisut arbejder på at finde flere midler til oprettelse af stipendier til forskeruddannelse.

Demokraterne gik ind for forslaget, men ønskede at få afklaret, hvorledes det skulle finansieres.

Atassut fandt, at forslaget og Naalakkersuisuts målsætninger supplerede hinanden og opfordrede Naalakkersuisut til at indarbejde finansieringen på FFL10.

Kattusseqatigiit Partiit støttede ikke forslaget og henviste til, at Naalakkersuisut har oplyst, at der til efterårssamlingen 2011 vil blive fremlagt en forskningspolitisk redegørelse.

4. Udvalgets behandling af forslaget

4. 1. Etablering af et uafhængigt forskningsråd

Forslagsstiller spørger i beslutningsforslagets begrundelse, om det er rimeligt, at det er KVUG der har den afgørende beslutning om retningen af den fremtidige forskning i Grønland. Om vi ikke snart have vores eget forskningsråd.

KVUG (**K**ommission for **V**idenskabelige **U**ndersøgelser i **G**rønland) er et rådgivende organ for den grønlandske Naalakkersuisoq for forskning og for den danske forskningsminister spørgsmål vedrørende dansk-grønlandsk forskningssamarbejde.

KVUG består af 12 medlemmer, incl. formand og næstformand. Disse udpeges af den grønlandske Naalakkersuisoq for forskning og for den danske forskningsminister i forening. KVUG's formand er for tiden Minik T. Rosing og næstformand er Daniel Thorleifsen. De øvrige medlemmer tæller blandt andre Anna Heilmann, Naja Mikkelsen, Gert Mulvad, Carl Christian Olsen, Hans Christian Olsen samt Helle Siegstad.

Som det fremgår, er KVUG i lige så høj grad Grønlands forskningsråd som Danmarks, og har en betydelig overvægt af medlemmer med grønlandsk tilknytning.

KVUG's arbejdsområde er imidlertid forskningssamarbejdet mellem Grønland og Danmark, og den udpegning af ph.d. stipendiater, som KVUG står for, omfatter alene samfinansierede stipendier – d.v.s. stipendier som betales af Grønland og Danmark i forening, dog således at Grønland kun betaler for 1/3 heraf.

Udvalget forstår forslaget om et uafhængigt forskningsråd således, at forslagsstiller ønsker etableret et råd for grønlandsk forskning, som ikke indgår i forskningssamarbejdet mellem Grønland og Danmark, med den funktion blandt andet at skulle udpege stipendiater til rent grønlandsk finansierede ph.d.-stipendier.

4. 2. Tilskud til 5 ekstra stipendiater

Forslaget indebærer efter sin ordlyd, at der skal afsættes midler til tilskud til yderligere 5 ph.d. stipendier. I ordet ”tilskud” ligger normalt, at der ikke er tale om fuld finansiering. Det fremgår imidlertid ikke af forslaget, hvor stor en del af udgifterne der skal afholdes af Grønlands Selvstyre, eller hvem der skal afholde den resterende del af udgifterne.

En mulighed ville være at indgå forhandlinger med den danske regering om udvidelse af antallet af samfinansierede stipendier. Dette harmonerer dog ikke særligt godt med den del af forslaget, som omhandler etablering af et rent grønlandsk forskningsråd.

Såfremt Naalakkersuisut ikke finder andre kilder til medfinansiering, må den fulde udgift således afholdes over finansloven. Naalakkersuisut vurderer som allerede nævnt, at dette vil indebære en årlig udgift på 5 mio. kr.

4.3 Udvalgets generelle overvejelse

Udvalget er enig med forslagsstiller i vigtigheden af, at Grønland får styrket sin produktion af grønlandsk uddannede forskere. Udvalget finder, at flere grønlandsk uddannede forskere vil kunne bidrage til, der kan etableres og sikres en videnskæssig kapacitetsopbygning med fast forankring i Grønland og til gavn for det grønlandske samfund.

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut har oplyst, at der til efterårssamlingen 2010 vil foreligge en forskningspolitisk redegørelse, og indstillingerne i denne vil således kunne indgå i prioriteringen i forbindelse med arbejdet med forslag til Finanslov 2011 og frem. Endvidere har Naalakkersuisut oplyst, at redegørelsen vil blive udarbejdet i samråd med de grønlandske forskningsinstitutioner. Udvalget finder det helt naturligt, at de grønlandske forskningsinstitutioner får indflydelse på udarbejdelsen af en forskningspolitisk redegørelse.

Udvalget har endvidere noteret sig, at det fremgår af FFL10, at der for øjeblikket er 9 studerende, der er i gang med en forskeruddannelse, indenfor områder, der har tilknytning til Grønland.

Set i lyset af ovennævnte og ud fra behovet for en stram prioritering af de økonomiske midler er det udvalgets vurdering, at en realisering af forslaget bør afvente den forskningspolitiske redegørelse.

5. Udvalgets indstilling

Et enigt udvalg indstiller med de anførte bemærkninger forslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Juliane Henningsen

Formand

Harald Bianco

Næstformand

Andreas Uldum

Malik Berthelsen

Naja Petersen